

ВАРІАНТИ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ПОДВОЄНИХ ОТВОРІВ І НАПРЯМІВ ЇХ КАНАЛІВ НА ВЕРХНІХ ТА НИЖНІЙ ЩЕЛЕПАХ ПРИ РІЗНИХ ФОРМАХ ЧЕРЕПА

LOCALIZATION VARIANTS OF DOUBLE FORAMINA AND DIRECTIONS OF CANALS ON THE UPPER AND LOWER JAWS IN VARIOUS FORMS OF SKULL

Dubrovina E.A., Tsvetkov O.V., Bieliaiev I.S., Bezkorovayna A.O., Chupryna S.L., Assoc. Prof. Tarasenko Ya.A., M.D., Assoc. Prof. Dubrovina O.V., M.D.

**ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»
Кафедра анатомії людини, кафедра дитячої хірургічної стоматології
з пропедевтикою хірургічної стоматології**

Подвоєні отвори (ПО) зустрічаються на верхніх (права, ліва) і нижній щелепах черепа. Їх форма, локалізація, а також кількість не залежать від форми черепа (Дубровіна О.В., та співавт., 2016). Проте розмір (діаметр), напрямок і прохідність подвійних каналів (ПК), які відходять від ПО мають індивідуальні особливості анатомічної будови, які ще не вивчені в літературі.

Мета нашого дослідження – вивчення розміру (діаметра), напрямку та прохідності подвоєних каналів, які відходять від ПО на верхній та нижній щелепах для ін'єкційних голок 2-х та 3-компонентних шприців одноразового використання типу «Луер» і взаємозв'язку їх з основним каналом.

Були вивчені 20 чоловічих черепів з ПО на верхніх і нижній щелепах, на яких з точністю до 0,1 мм визначали черепний показник, локалізацію ПО та їх кількість по відношенню до основного (підчочномкового, різцевого, підборідного і отвору нижньої щелепи). За допомогою ін'єкційних голок 2-х та 3-компонентного шприців одноразового використання типу «Луер» визначали діаметр ПО, прохідність і напрямок ПК, які відходили від ПО на верхніх і нижній щелепах, візуальний взаємозв'язок ПК з основним каналом.

ПК на верхніх і нижній щелепах прохідні для голок 2-х і 3-компонентних шприців одноразового використання типу «Луер». ПК мають асиметричний напрямок по відношенню до основного. Комп'ютерна томографія дозволить виявити можливе об'єднання ПК з основним у пацієнтів з ПО на черепі. Варіабельність локалізації ПО і напрямків ПК на верхній та нижній щелепах вплине на адекватність місцевого знеболення при оперативних втручаннях в щелепно-лицьовій ділянці у пацієнтів.

Ключові слова: подвоєні отвори, подвоєні канали, верхні і нижня щелепи.

МОРФОМЕТРИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ТЕРМИНАЛЬНЫХ ВОРСИН В ПЛАЦЕНТАХ ПОСЛЕ ЭКСТРАКОРПОРАЛЬНОГО ОПЛОДОТВОРЕНИЯ

MORPHOMETRIC PECULIARITY OF TERMINAL PLACENTAL VILLI AFTER IN VITRO FERTILISATION

Med V.V., Prof. Starchenko I.I., M.D.

**ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»
Кафедра патологической анатомии с секционным курсом**

В настоящее время проблема бесплодия остро стоит как в Украине, так и в мире. Бесплодие занимает одно из лидирующих мест в структуре заболеваний репродуктивной системы, в связи с чем возрастает популярность применения экстракорпорального оплодотворения (ЭКО). Наряду со множеством исследований связанных с ЭКО, следует отметить отсутствие данных относительно особенностей организации плаценты после экстракорпорального оплодотворения.

Научная новизна работы. Впервые проведен сравнительный анализ морфометрических показателей, характеризующих особенности структурной организации терминальных ворсин (далее - ТВ) плацент после ЭКО.

Целью исследования было проведение сравнительного анализа структурной организации ТВ плацент после естественного оплодотворения и ТВ плацент после ЭКО.

Методы и результаты исследований. На гистологических препаратах плацент после оплодотворения естественным путем (далее – контрольная группа, КГ) и плацент после ЭКО окрашенных, гематоксилином и эозином по традиционной методике, измеряли диаметр и площадь терминальных ворсин, диаметр и площадь их капилляров, толщину трофобласта, объемную плотность капилляров, трофобласта и соединительно-тканной стромы. При статистической обработке данных использовалась программа «Microsoft Excel». Для оценки достоверности различий данных применяли t-критерий Стьюдента. Результаты считали достоверными при $p < 0,05$.

Согласно результатам исследований, ТВ плацент контрольной группы и плацент после ЭКО имеют принципиально подобное строение. Средний диаметр терминальных ворсин плацент после ЭКО был существенно больше – $49,53 \pm 1$ мкм, по сравнению с показателем КГ – $45,1 \pm 1,2$ мкм. Соответственно, площадь ТВ плацент после ЭКО также была заметно больше – $2001,91 \pm 84,07$ мкм, по сравнению с КГ – $1690 \pm 87,6$ мкм. Средний диаметр капилляров ворсин был меньше в плацентах после ЭКО – $93,26 \pm 2,3$ мкм, по сравнению с контролем – $127,24 \pm 4,53$ мкм. Средняя толщина синцитиотрофобласта терминальных ворсин в плацентах после ЭКО составляла $4,03 \pm 0,1$ и была существенно выше по сравнению с КГ – $3,5 \pm 0,16$. Объемная плотность синцитиотрофобласта была больше в терминальных ворсинах плацент после ЭКО – $0,38$, по сравнению с $0,32$ в контрольной группе, при этом соответственно в терминальных ворсинах после ЭКО объемная плотность капилляров – $0,18$ и соединительной ткани – $0,44$, были меньше соответствующих показателей – $0,22$ и $0,46$ соответственно в контрольной группе.

Выводы. Наиболее значимые различия структурной организации терминальных ворсин плацент после ЭКО и плацент после естественного оплодотворения заключаются в утолщении слоя синцитиотрофобласта с увеличением его объемной плотности и уменьшении диаметра кровеносных капилляров.